

Kaj drugega naj si mislijo o nas, prevzetnejših?

Kaj drugega naj si mislijo o nas, prevzetnejših?

S svetovno popotnico Benka Pulko o posvojitvah na daljavo. "Največja korupcijska prepreka so lokalne oblasti, ki bi lahko naredile največ, da bi pomoč prišla v prave roke ob pravem času" - Pomoč tudi slovenskim otrokom

- Skoraj štiri leta bodo minila, odkar ste se vrnili z večletnega popotovanja z motorjem okoli sveta. Vendar ne počivate, ustanovili ste projekt Verjemi vase in osvoji svet, v katerem se med drugim samostojno ukvarjate s posvojitvami na daljavo in prepričevanjem ljudi, naj se odločijo za ta korak. Kaj vas je napeljalo k tej odločitvi? Kakšen je namen in smisel posvojitve na daljavo?

"V projektu potovanja okoli sveta mi je pomagalo ogromno ljudi. Belih, črnih, ravnih, bogatih, izobraženih, nepismenih, pomembnih, slavnih, neznanih, debelih, suhih, vsi, ki so uvideli, da mi bo njihova gesta olajšala življenje. Ker je življenje okroglo in se vse vrača, je napočil čas, da dam tudi jaz. Po vsem, kar sem videla in doživela, vem, komu pomagati, zakaj in kako, da bomo dosegli največ. Ne le za danes, tudi za jutri, naslednje leto in za bodoče rodove: učimo, dajmo jim knjig, pošljimo jih v šole, če jih imajo, zgradimo jim izobraževalne centre. Naučimo ljudi delati, da ne bo treba delati namesto njih.

Namen posvojitve na daljavo je omogočiti dostop do znanja vsem otrokom sveta. Deliti, kar imamo, na najbolj učinkovit način. Se aktivno vključiti v vzdrževanje svetovnega miru, namesto da nergamo v domačem naslanjaču, se praskamo po polnih žepih, tarnamo, kako je svet grozen in vse zavoženo. Ne vem, kolikokrat sem slišala, da se ne da spremeniti sveta. Jaz vem, da se ga da. Če bi spremenila življenje enemu samemu otroku, bi se mi zdelo vredno. V slabih dveh mesecih smo zbrali dovolj, da bo 45 otrok hodilo v šolo eno celo leto."

- Pravite, da želite pri tem biti osebno zgled in "brez posredovanja društev, humanitarnih organizacij in drugih posrednikov, ki pod idejo humanitarnosti skrbijo tudi zase". Zakaj? Kakšne so po vašem mnenju težave humanitarnih organizacij?

"Meni se pač zdi fino, da če doniram majico, da ji ne odrežejo rokavov, preden jo nekomu dajo. Če doniram sto evrov, mi ni všeč, če četrtno, tretjino ali polovico obdrži nekdo za manipulativne stroške. Vem, da se da tudi drugače.

V Afriki sem videla, kako so oblačila iz razvitih delov sveta prodajali na obcestnih stojnicah. Pocieni sicer, pa vendar. Tisti, ki nima za kruh, nima niti za obleko. Pa četudi je poceni. Po tem, kar sem doživela, trdim, da so največja korupcijska prepreka lokalne oblasti. Tiste njihove, ki bi lahko naredile največ, da bi pomoč prišla v prave roke ob pravem času. Tone hrane, ki jo je mednarodna skupnost pripeljala v Adis Abebo ob suši in lakoti v Etiopiji, niso pomagale, ker je preprosto niso spravili do lačnih, ki so nato od gladu pomrli.

Od nekaj sem imela zadržke pred dragimi Unicefovimi vizitkami. Nič ni narobe z njimi, da se razumemo. A nekako mi ni šlo v koncept, ko sem predstavnik te organizacije videla potovati po ravnih državah in spati v najprestižnejših hotelih na službene stroške."

- V čem se vaše vodenje posvojitve loči od humanitarnih organizacij? Kakšna je v projektu vaša vloga, je to vloga promotorke? Največji pomislek ljudi je, ali bo denar prišel v prave roke. Na kak način to vi jamčite?

"Predvsem v tem, da jaz ničesar ne vodim. Le pomagam verjeti ljudem, da se lahko dela tudi pošteno, brez tega, da jih bodo okradli za denar in zaupanje. Spodbujam ljudi, da pomagajo izobraževati otroke. Ker je logistika zapletena in zahteva kar nekaj truda, časa in iznajdljivosti, ponujam svoje izkušnje vsem, ki jih želijo izkoristiti. Jasno, zastoj. Moja osebna korist je iskreno osebno zadovoljstvo v zavedanju, da se je nekaj premaknilo zaradi mene.

Finančna sredstva gredo v šolo. V Tibetansko otroško vas, kjer sem se ustavila tudi sama. Bila sem presenečena nad njihovo zavzetostjo, organizacijo in delom. Otroci, ki se morajo učiti materinščine v tuji deželi in so za to dobesedno osroteli, saj je veliko njihovih družin ostalo v Tibetu, so v mojih očeh vredni ogromnega spoštovanja in vse podpore.

Stoodstotno v življenju je le dejstvo, da bomo nekega dne umrli. Iz spoznanj, dela z ljudmi, poznavanja tibetanskih vrednot in osebnega prepričanja lahko jamčim za uspeh akcije 99-odstotno. Jamčim, da bo denar v celoti in v dogovorjenem obdobju porabljen za točno določene otroke, v natančno določen namen. Če bi se zrušil svetovni monetarni sistem, pa bi prišel v veljavo tisti en odstotek, na katerega nima nihče vpliva."

- Koliko tisti, ki se prek vašega projekta odločijo posvojiti otroka oziroma skrbeti za njihovo šolanje, prispevajo letno?

"Plačajo toliko, kot piše na spletni strani šole: tristo evrov ali 72 tisoč tolarjev letno oziroma 25 evrov za mesec dni življenja v šoli. Za stroške prehrane gre okoli osem evrov, za obleko 1 evro, za medicinske in toaletne potrebščine 1,5 evra, za šolnino 7 evrov, za administracijo, elektriko in vzdrževalna dela v šoli 1,9 evra itd. Do centa natančno porabo v vsaki šolski enoti posebej pa lahko preverite na moji spletni strani.

Sponzorji lahko plačujejo, kot želijo in zmorejo, tudi v obrokih, seveda. Denar se zbira na posebnem področju županovega sklada, ker se z denarjem osebno ne želim ukvarjati (gre za Ustanovo županovega sklada, župana Velikih Lašč Antona Zakrajška, ki je prijazno odstopil račun, namenjen izključ-

no v humanitarne namene), od koder brez moje odobritve ne more nikamor. Račun sam je humanitaran, kar pomeni, da je s pogodbo vezan s Tibetansko otroško vasjo, kjer je opredeljeno, da bo ves denar uporabljen izključno za štipendiranje otrok.

Do zdaj so bili vsi zneski v višini 72 tisoč, vsak sponzor po enega otroka. S prodajo v spletni trgovini, kjer so na voljo majice, nalepke, knjižne kazalke, postertji..., bomo zbrali sicer manj denarja. Manjši zneski se zbirajo tudi z SMS-donacijami (Simobilovi naročniki lahko že pošljejo svoj prispevek v višini 230 tolarjev, če vtipkajo številko 1919 in ključno besedo SOLNINA. Mobiltover svet se vrti veliko počasneje, zato bo doniranje mogoče šele 1. septembra). Vse prispevke bomo združili in ko jih bo za 72 tisoč tolarjev, bomo pod imenom akcije skupno posvojili novega otroka.



Benka Pulko: "Jaz ničesar ne vodim. Le pomagam verjeti ljudem, da se lahko dela tudi pošteno, brez tega, da jih bodo okradli za denar in zaupanje. Spodbujam ljudi, da pomagajo izobraževati otroke."

Denar nakazujemo varčno, da prihranimo pri bančnih provizijah. 16. avgusta bomo nakazali prvič. V šoli imajo seveda že vse podatke, kdo sponzorira koga in za koliko časa, tako da se ve, da ne pride do dvojnih sponzorstev ali drugih zapletov. Potem bomo nakazovali odvisno od količine prispelega denarja. Če bo šlo tako naprej, vsak drugi mesec."

- Pri posvojitvah ste se osredotočili predvsem na posvojitve tibetanskih deklet. Zakaj dekleta (in ne fantje) in zakaj prav Tibet?

"Za dekleta sem se odločila zaradi zapostavljenosti žensk v manj razvitem svetu. Do enakopravnosti si bodo lahko pomagale le same. In brez izobrazbe ne bo šlo.

Za Tibet pa sem se odločila v prvem koraku akcije zato, ker nam je lahko vsem skupaj v sramoto. Pol stoletja se tam izvaja ena najhujših kršitev človekovih pravic, pa ni nikomur mar. Če ni mar Američanom, ni mar nikomur.

Njim pa ni do Tibeta, ker pač nimajo nafte in ker se v Tibetu ne da zbirati političnih točk. Poleg tega mi je med Tibetanci bilo najlepše: mirni, dobri in odprti ljudje so, ki znajo poslušati in sprejemati. Danes medijsko izpostavljamo le morilsko nastrojene. Pripasajo si bombo, se vržejo v zrak in že so na naslovnicah svetovnih časopisov. Skrajni čas je, da začnemo promovirati mir in toleranco namesto nasilja in smrti. Tibetanci znajo nekaj, česar se mi, zahodnjaki, še moramo naučiti. Morda je tukaj naša zadnja priložnost, preden vsi skupaj odletimo v zrak in bo prepozno za vse.

Projekt Verjemi vase in osvoji svet želim tudi razširiti. Najprej na slovenske otroke. Radi bi začeli zbirati denar za malice. Če bi imela štiri roke in bi bili dnevi dolgi 48 ur, bi bilo že kaj narejenega tudi v tej smeri. A ker delam sama ob pomoči dobromiselnih, kot so recimo fantje iz Garaža Studia iz Maribora pa FrontLaba iz Murske Sobote, potrpežljiv prijatelj in zagretih znancev, se premikam počasneje, kot bi si želela."

- Koliko je po vaših izkušnjah med Slovenci zanimanja za posvojitve na daljavo in zakaj se, če se, odločijo za ta korak?

"Iz osebne izkušnje s projektom lahko potrdim, da smo Slovenci narod srčnih ljudi. Da smo občutljivi za stiske drugih, da radi sodelujemo, da nimamo težav dati. Se pa pobrigamo za to, kam gre naš denar, kar je nič drugega kot znak dobrega in skrbnega gospodarja, ki svojega ni ukradel, ampak ga je pridela. Njihovi motivi in želje so enaki - deliti. Dajanje osrečuje, kot osrečuje sprejemanje. Ponosno ugotavljam, da živim med zrelimi ljudmi, ki se zavedajo blaginje, v kateri živimo. Ne glede na to, koliko imamo in česa nimamo, imamo vsega preveč. V Sloveniji na velikansko srečo ne vidimo tako zelo ubogih otrok, kot jih lahko vidite v deželah tretjega sveta. Otroci so nedolžne žrtve."

- Zanimivo je, da se za tovrstne posvojitve odločajo tudi otroci, to torej ni izključno domena odraslih. Pomagali ste pri tem, da so se otroci z Osnovne šole Velike Lašče nedavno odločili kot šola posvojiti deklico iz Tibeta.

"Otroci so se sami spomnili tega. Dali so mi sami idejo in z veseljem jo bom delila med njihove vrstnike po Sloveniji. Kot so rekli sami: vsak slovenski šolar lahko prispeva denar za en žvečilni gumi in s tem pomaga šolarju na drugi strani sveta.

To me je spomnilo na zbiranje denarja za etiopske otroke, ko sem bila še šolarica. Takrat sem se naučila, da ni svet samo to, kar imamo doma. In da moja nesreča, da imam samo ene teniške copate, ni največja na svetu. Ker živi na svetu na milijone otrok, ki nikoli v življenju ne bodo imeli niti enega samega pa-

ra. Nesreča etiopskih otrok je bila moja sreča: naučila sem se spoštovati hrano, en par teniških copat, naučila sem se biti manj brezbrizna in egocentrična v veri, da se ves svet vrti okoli nas, razvajenih otrok. Tudi današnji mladini ne bo škodil izziv, kot je ta."

- Manj znano je, da ste dosegli, da se za posvojitve na daljavo odloča tudi veliko slovenskih podjetij, ki se nato na vaši spletni strani oglašujejo. Zakaj se podjetja odločajo za ta korak? Jih pritegne projekt, ker za njim stoji ime Benka Pulko?

"Vsi vemo, da podjetja namenjajo veliko denarja za svojo promocijo. Družbeno odgovorna podjetja, ki ne mislijo izključno na dobiček, so edina, ki zaslužijo pozornost kupecv. Veliko raje v trgovini kupim polj od drugih salam. Moj avto in motor najraje 'pijeta' na modrozeleni bencinski trpkah, kar je drugim 'zmanjkalo denarja za družbeno odgovorne poteze'. Če podjetje nima dovolj šolanja, da z 72 tisoč tolarji sponzorira šolanje otroka, morda predlagam, da kateri od vodstvenih delavcev seže v žep. Pri direktorskih plači se ne bi smelo poznati..."

Moje ime pri vsem skupaj verjetno pomaga. V podjetjih, ker vedo, da bo obljubljeno tisto narejeno. V medijih pa zato, ker morajo o nečem poročati. Namesto da pišejo, kdaj so me s kom videli kje in zakaj, je bolje, da s pisanjem tudi komu pomagamo."

- Kako po drugi strani posvojitve na daljavo dojemajo posvojeni in njihovi starši? Se čutijo kakorkoli dolžne? Menda mnogi pričakujejo, da jim Evropejci pomagamo.

"Mnogi v nerazvitih deželah, ki imajo stik z neodgovornimi turisti in popotniki, pričakujejo pomoč. Ne le od Evropejcev, ampak od vseh prišlekov. In krivi so obiskovalci, ki se obnašajo tako, kot da so se rodili s kreditno kartico v žepu in polno rtičo denarja. Kar pada od njih. Ko se jim nekdo zasmili, mu dajo denar. Da si operejo vest. Kaj drugega naj si mislijo o nas, prevzetnejših? Takšno vedenje je nesprejemljivo in vredno najostrejših obsodb. Jasno mi je, da popotnik pade v konflikt s samim seboj in ne ve, kako reagirati. Sama sem, ko so me prosili za denar, peljala ljudi do pekarnice, trgovine, tržnice, jim kupila nekaj za pojest in adijo! Kakšen denar neki, saj ga ne bi znali pametno porabiti.

V projektu sem izključno organizator. Ne delam s starši. Tibetanska vas otrok je sirotišnica in ogromna večina otrok živi daleč od doma. Sodelujem s šolo, natančno z oddelkom za sponzorstva. Od sponzorjev slišim, kako se otroci oglašajo, jim pišejo, se zahvaljajo, jim pošljejo kako risbico. Srčno, pozorno in osebno."

Nataša Rižnar